

សម្ភាសន៍ជាមួយឈ្មោះ សុខ រេត ភេទស្រី អាយុ៥៤ឆ្នាំ

មុខងារជំនាន់ខ្មែរក្រហម “កម្មកររោងចក្រ”

ស្រុកកំណើតនៅភូមិត្រពាំងមេស ឃុំកំពង់ត្រឡាច ស្រុកសាមគ្គីមានជ័យ

ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

រស់នៅភូមិចំការជ្រៃខាងត្បូង ឃុំអន្លង់រាប ស្រុកវាលវែង ខេត្តពោធិ៍សាត់

ថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១

សម្ភាសន៍ដោយ: សុខ វណ្ណៈ

០០:៥០:២០

២២ ទំព័រ

វណ្ណៈ : ថ្ងៃនេះទី២៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ចឹងមុននឹងសម្ភាសខ្ញុំសុំប្រាប់ថាខ្ញុំមកពីអង្គការមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាម៉ឺងណាស់!

រេត : ចាស!

វណ្ណៈ : ហើយខ្ញុំឈ្មោះ សុខ វណ្ណៈ ខ្ញុំមកនេះគឺដើម្បីចង់ដឹងរឿងរ៉ាវនៅក្នុងភូមិហ្នឹងព្រោះកាលមុនវាជាព្រៃហើយឥឡូវនេះវាលក្លាយទៅជាភូមិករ ហើយមួយទៀតម៉ឺងធ្លាប់ឆ្លងកាត់ជាច្រើនរបបក្នុងមកម៉ឺងណាស់ដើម្បីយកសាច់រឿងហ្នឹងទៅចងក្រងជាសៀវភៅទុកជាប្រវត្តិសាស្ត្រដើម្បីទុកឲ្យក្មេងជំនាន់ក្រោយបានដឹងបានឮម៉ឺងណាស់!

រេត : ចាស!

វណ្ណៈ : ចឹងបទសម្ភាសដែលខ្ញុំធ្វើជាមួយម៉ឺងហ្នឹងអាចឲ្យខ្ញុំយកទៅប្រើប្រាស់ចងក្រងជាសៀវភៅជាអត្ថបទឲ្យក្មេងបានដឹង បានឮបានម៉ឺង?

រេត : ចាស!មានទៅអី អានេះខ្ញុំយល់តាមខ្ញុំដឹង ខ្ញុំអាចប្រាប់បាន។

វណ្ណៈ : បាទ!ចឹងម៉ឺងជាដំបូងខ្ញុំចង់ដឹងឈ្មោះម៉ឺង ម៉ឺងឈ្មោះអីដែរ?

រេត : ខ្ញុំឈ្មោះ សុខ រេត។

វណ្ណៈ : សព្វថ្ងៃម៉ឺងអាយុប៉ុន្មានហើយ?

រេត : ខ្ញុំអាយុ៥៤ហើយ។

វណ្ណៈ : ប្តីម៉ឺងឈ្មោះអីដែរ?

រេត : ប្តីខ្ញុំឈ្មោះឯក សុផល។

វណ្ណៈ : ឯក សុដល ។ សព្វថ្ងៃកាត់ធ្វើអីដែរ?

រេត : សព្វថ្ងៃកាត់ក្រុមប្រឹក្សាស្រុក ថ្ងៃនេះកាត់ឈឺជើងអត់បានទៅធ្វើការទេ ។

វណ្ណៈ : កាត់អាយុប៉ុន្មានហើយ?

រេត : កាត់ហុកហើយតែមិនដឹងហុកប៉ុន្មាន!

វណ្ណៈ : មិនមានកូនប៉ុន្មានមែន?

រេត : កូនប្រាំនាក់ ។

វណ្ណៈ : ស្រីប៉ុន្មានទៅ?

រេត : ស្រីបី ប្រុសពីរ ។

វណ្ណៈ : ឪពុកមីងឈ្មោះអីដែរមីង?

រេត : ឈ្មោះ សុខ សីន ។

វណ្ណៈ : សុខ សីន!

រេត : បា កាត់ស្លាប់អស់ហើយ ។

វណ្ណៈ : ម្តាយ?

រេត : អីម វាយ ។

វណ្ណៈ : កាត់ទាំងពីរស្លាប់ទាំងអស់គ្នា?

រេត : បា!ស្លាប់អស់ហើយ ។

វណ្ណៈ : កាត់ស្លាប់ជំនាន់ណា?

រេត : ស្លាប់ជំនាន់៧/៩ខ្លះ ហើយជំនាន់យើងឥឡូវខ្លះ ព្រោះកាត់ឈឺណាស់ ។

វណ្ណៈ : បាទ!ក្រោយ៧/៩?

រេត : បា!កាត់ឈឺជំងឺចាស់ ។

វណ្ណៈ : កាត់ស្លាប់មីងបានទៅធ្វើបុណ្យទានឲ្យកាត់ដែរអត់?

រេត : បានតែកាត់ស្លាប់ជ្រុលបាត់ហើយ តែខ្ញុំទៅធ្វើបុណ្យនៅក្រោយ ។

វណ្ណៈ : ក្រោយវិញ ព្រោះកាលនោះយើងនៅជាប់ដៃនៅឡើយ!

រេត : បា!សភាពយើងពន្រសពន្រខ្លាហ្នឹង!

វណ្ណៈ : ស្រុកកំណើតមីងនៅភូមិអីដែរមីង?

រេត : ខ្ញុំនៅឃុំ...

វណ្ណៈ : ចុះភូមិ?

រេត : ភូមិត្រពាំងម្លូស...ឥឡូវហ្នឹងហ្ន៎?

វណ្ណៈ : អត់ទេភូមិកំណើតកាលដែលមីនកើត ។

រេត : បា! ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ស្រុកកំពង់ត្រឡាច ឃុំស្វាយដុក ភូមិត្រពាំងម្លូស ។

វណ្ណៈ : ភូមិត្រពាំងម្លូស...ឃុំកំពង់ត្រឡាច កំពង់ត្រឡាចលើហ្នឹង?

រេត : លើ ។

វណ្ណៈ : ស្រុកកំពង់ត្រឡាចដែរ?

រេត : សាមគ្គីមានជ័យ ចង់ភ្លេចអស់ហើយមកយូរពេក ។

វណ្ណៈ : ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង?

រេត : បា!

វណ្ណៈ : ឥឡូវមីនរស់នៅភូមិអី?

រេត : ខ្ញុំរស់នៅភូមិចំការជ្រៃខាងត្បូង ។

វណ្ណៈ : ឃុំ?

រេត : ឃុំអន្លង់រាប ។

វណ្ណៈ : ស្រុក?

រេត : វាលវែង ។

វណ្ណៈ : ខេត្ត?

រេត : ខេត្តពោធិ៍សាត់ ។

វណ្ណៈ : បងប្អូនមីនបង្កើតប៉ុន្មាននាក់?

រេត : បងប្អូនបង្កើត៦ នាក់ ។

វណ្ណៈ : សព្វថ្ងៃនៅសល់ប៉ុន្មាន?

រេត : សព្វថ្ងៃនៅសល់ស្រី៤ ប្រុស...ចាំខ្ញុំរាប់សិនភ្លេចអស់ហើយ...ស្រី៥ ប្រុស១ ៦ នាក់ ។

វណ្ណៈ : នៅរស់ទាំងអស់គ្នាហ្នឹង?

រេត : បា!

វណ្ណៈ : កាលពីតូចមីនរៀនបុរាណ?

រេត : រៀនដល់ថ្នាក់ទី៨ ។

វណ្ណៈ : ថ្នាក់ទី៨ចាស់ហ្នឹង?

រេត : បា!

វណ្ណៈ : ចឹងមីនចេះមើលចេះអានដែរ ថ្នាក់ទី៨ពីដើមគួរសមដែរ?

រេត : ចេះមើលតើក្លាយ តែឥឡូវវាភ្លេចខ្លះហើយយើងមិនសូវដែររាល់ ។

វណ្ណៈ : ចុះយ៉ាងម៉េចបានមីនឈប់រៀន?

រេត : កាលដែលខ្ញុំឈប់រៀនហ្នឹងស្រុកគេកើតសង្គ្រាមនោះ ។

វណ្ណៈ : កើតសង្គ្រាមហ្នឹង? ឆ្នាំ៧០ រដ្ឋប្រហារហ្នឹងហ្នឹង?

រេត : បា! រដ្ឋប្រហារហ្នឹងបានក្លា រត់អស់ ។

វណ្ណៈ : ឈប់រៀនមីនធ្វើអីវិញ?

រេត : ឈប់រៀនខ្ញុំនៅភូមិនៅជាមួយឪពុកម្តាយហ្នឹងណាស់ ។

វណ្ណៈ : ដូចឪពុកម្តាយ?

រេត : បា!

វណ្ណៈ : ចុះក្រោយមកទៀត?

រេត : ក្រោយមកទៀតចេញពីឪពុកម្តាយឆ្នាំ៧៥ ហ្នឹងខ្ញុំនៅភ្នំពេញ ។

វណ្ណៈ : ចេញមកនៅភ្នំពេញម៉ឺនហ្នឹង?

រេត : បា!

វណ្ណៈ : ព្រោះថា៧៥ គេរំដោះបានហើយហ្នឹង?

រេត : បា! ហ្នឹងហើយ ។

វណ្ណៈ : កាលនោះអ្នកណាចាត់តាំងមីនមកភ្នំពេញ?

រេត : គូរដណ្តឹងគ្រួសារយើងប្តីប្រពន្ធហ្នឹងណាស់ គេដូចថាខ្ញុំហ្នឹងក្នុងឈ្មោះគេហើយគេនៅធ្វើការនៅភ្នំពេញហ្នឹងក៏គេយកទៅភ្នំពេញនៅភ្នំពេញបណ្តោយ ។

វណ្ណៈ : ហ៊ីស! ៧៥ យើងមើលការបានមានតែរៀបជាគូរ ។

រេត : បាស ហ្នឹងហើយរៀបតែគ្រាន់តែខ្ញុំនិយាយថាការ ។

វណ្ណៈ : ចុះមីនហើយពួកគាត់៧៥ មកម៉េច?

រេត : ខ្ញុំអីចេះក្នុងខ្ញុំគ្រួសារពីរហើយ គ្រួសារដែលរៀបនៅភ្នំពេញហ្នឹងស្លាប់ហើយ ។

វណ្ណៈ : ឆ្នាំ៧៥ ហ្នឹង?

រេត : ស្លាប់នៅ៧៩ ។

វណ្ណៈ : បាទ! ប៉ុន្តែពេលនៅឆ្នាំ៧៥ ហ្នឹង...

រេត : ខ្ញុំនៅភ្នំពេញរហូតដល់៧៩ ហ្នឹង ។

វណ្ណៈ : អីចេះដូចជាពេល៧៥ ហ្នឹងធ្វើម៉េចបានមីនទាក់ទងពួកមកនៅភ្នំពេញបាន?

រេត : ខ្ញុំមិនមែនទាក់ទងទេក្នុងចន្លោះនិយាយថា...

វណ្ណៈ : អង្គការបញ្ជូនទៅទេហ្នឹង?

រេត : អត់មានអង្គការអីទេ ឪពុកម្តាយខាងប្រុសហ្នឹងហើយឪពុកម្តាយខាងខ្ញុំ ។ ឪពុកម្តាយខាង
ប្រុសហ្នឹងគេមកនិយាយជាមួយម៉ែខ្ញុំចាស់ៗ ហើយចាស់ៗ ហ្នឹង គេមកនិយាយក៏ម៉ែខ្ញុំត្រូវ ។
ដល់ឲ្យចឹងទៅ ម៉ែខ្ញុំមុនហ្នឹងគាត់ធ្វើទារហន...

វណ្ណៈ : យោធាខ្មែរក្រហម?

រេត : ចាស ដល់ចឹងទៅគេនៅចាំនៅភ្នំពេញហ្នឹងណាស់ ដល់ទៅគេយកខ្ញុំទៅរៀបនៅនោះទៅ ។

វណ្ណៈ : ចឹងអ្នកស្រុកអ្នកភូមិជាមួយគ្នាហ្នឹង?

រេត : អ្នកស្រុកអ្នកភូមិឆ្ងាយពីគ្នា គាត់នៅឃុំទួលលាបឯណោះហើយគេយកទៅរៀបនៅភ្នំពេញ
នៅភ្នំពេញរហូត ។

វណ្ណៈ : កាលនោះមិនមែនអង្គការបញ្ជូនទៅទេហ្នឹង?

រេត : អត់ទេ!

វណ្ណៈ : បាទ! ពេលដែលមិនទៅរៀបហ្នឹងចូលសម័យខ្មែរក្រហមហើយហ្នឹង?

រេត : ចាស!

វណ្ណៈ : ចុះឪពុកម្តាយមិនបានទៅទេ?

រេត : អត់បានទៅដង ។

វណ្ណៈ : ហើយខាងឪពុកម្តាយខាងប្រុសគេនៅនោះស្រាប់?

រេត : គេនៅទីនោះ ។

វណ្ណៈ : ទៅដល់អង្គការចាត់តាំងរៀបឲ្យទៅ?

រេត : បា គ្រាន់តែថាការហ្នឹងគេមិនចាប់បង្ខំទេព្រោះយើងកូដណ្តឹង កូដណ្តឹងចាស់ៗដឹង ។

វណ្ណៈ : ចុះដល់មិនការហើយ?

រេត : ខ្ញុំនៅធ្វើការរោងចក្រ ។

វណ្ណៈ : រោងចក្រអីគេ?

រេត : រោងចក្រចក្រអគ្រប់្រង់ថ្មពិលណាស់នៅតាខ្មៅ ។

វណ្ណៈ : ថ្មពិលតាខ្មៅហ្នឹង?

រេត : បា!

វណ្ណៈ : ចុះអ្នកណាប្រធាន?

រេត : ប្រធានរោងចក្រហ្នឹងហ្នឹង?

វណ្ណៈ : បាទ!

រេត : បងសៀ! ឈ្មោះសៀ មិនដឹងឈ្មោះអី សៀ ទេដឹងតាគាត់ខ្ញុំមិនដឹងដែរ ។

វណ្ណៈ : ឈ្មោះសៀ ចុះក្រោយមកគេមានបាបខ្លួនគាត់ទេ?

រតៈ : អត់ដឹង ។

វណ្ណៈ : គាត់កាន់រហូតដល់៧៩ឬ?

រតៈ : បា!

វណ្ណៈ : ចុះមិនថាធ្វើការនៅរោងចក្រពិលហ្នឹងគេធ្វើម៉េចខ្លះ គេលាយអីខ្លះ?

រតៈ : គេយកវត្ថុធាតុដើមអាកាសអារីហ្នឹងគេយកពីប្រទេសចិនមក ជាតិគីមីជាតិអីហ្នឹង ។

វណ្ណៈ : ចុះវត្ថុធាតុដើមហ្នឹងមានអីខ្លះ?

រតៈ : ខ្ញុំអត់នៅអាខាងលាយឬហ្នឹងដឹង វាមានផ្នែកវាណាសក្ខីយ អាខាងលាយហ្នឹងផ្សេងទៅ អាផ្នែកធ្វើបណ្តុលហ្នឹងផ្សេងទៅ អាផ្នែកកាត់ម៉ាកហ្នឹងផ្សេងទៅ ដល់ហើយទៅមានអាផ្នែកកេរ្តិ៍សិក្សាជាដើមទៅហើយបណ្តោយ ។ ហើយខ្ញុំនៅខាងកាត់ម៉ាក កាត់កំប៉ុងហ្នឹងទៅ ។

វណ្ណៈ : ចុះគេមានដាក់អក្សរទេម៉ាកហ្នឹង?

រតៈ : ម៉ាកគេដាក់អក្សរថា តុ ម៉ាកអីចឹងឯងគេដាក់រូបរោងចក្រហ្នឹងតែម្តង ។

វណ្ណៈ : ហួស! រោងចក្រហ្នឹងមានកម្មកប្រហែលប៉ុន្មាននាក់ដែរ?

រតៈ : កម្មករប្រហែល៦០០ នាក់ ។

វណ្ណៈ : ៦០០ នាក់ទាំងស្រីទាំងប្រុសហ្នឹង?

រតៈ : ទាំងស្រីទាំងប្រុសគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់ ទាំងសេសដឹកចូលទាំងអី ។

វណ្ណៈ : ចុះកាលដែលគ្រួសារមិនមុនហ្នឹងឈ្មោះអីដែរ?

រតៈ : ឈ្មោះ ណាំ វ៉ូឌី ។

វណ្ណៈ : ណាំហ្នឹង?

រតៈ : ណាំ វ៉ូឌី ។

វណ្ណៈ : គាត់ប្រហែលជាអាចមានឋានៈធំដែរបានអាចហៅម៉ឺនទៅរៀបនៅទីនោះបាន កាលនោះគាត់ឡើងធំដែរហ្នឹង ប្រធានអីដែរហ្នឹង?

រតៈ : គាត់កាន់តំណែងតិចតួចដែរហ្នឹងព្រោះអី...

វណ្ណៈ : ប្រធានវរៈអីដែរហ្នឹង?

រតៈ : ចាស ប្រហែលចឹងហើយខ្ញុំមិនដែលសួរយកចិត្តទុកដាក់ដឹងខ្ញុំនៅក្នុងណាស់កាលនោះណាស់បើគាត់ស្លាប់បាត់តាំងពីយូរហើយ ។

វណ្ណៈ : បាទ! ចុះមិនការហើយហ្នឹងបានរស់នៅជួបជុំប្តីប្រពន្ធដែរអត់?

រតៈ : បា! នៅ ។

វណ្ណៈ : ចុះមីនកាលជំនាន់ខ្មែរក្រហមមានកូនមានអីដែរ?

រេត : មានកូនមួយតែគ្រាន់តែជាជិតដុតហើយបានមានកូន ។

វណ្ណៈ : ហួស!

រេត : នៅជុំគ្នានៅផ្សារថ្មី ខ្ញុំនៅរោងចក្រ ខ្ញុំគ្រាន់តែជាល្ងាចឡើងទៅផ្សារថ្មីនៅជុំគ្នា ។

វណ្ណៈ : នៅផ្សារថ្មីហ្នឹងគាត់ធ្វើអីកេ?

រេត : គាត់នៅកន្លែងឡានណាស់ ទទួលកន្លែងឡានណាស់ ឡានដែលគេហៅថាមន្ទីរទស្សនាហកម្មរដ្ឋ
កន្លែងឡានណាស់!

វណ្ណៈ : បាទ!

រេត : ដូចជាគេត្រូវការយកទៅណោះប៉ុន្មានណោះប៉ុន្មានចិនណាស់ ។

វណ្ណៈ : មីននៅរោងចក្រ ល្ងាចឡើងដូចជុំគ្នា?

រេត : បា ជុំគ្នា ។

វណ្ណៈ : មីនឃើញស្ថានភាពនៅភ្នំពេញស្ងាត់ ឬអ្វីអរមានបែបទេសអីដែរទេ?

រេត : កាលពីសម័យប័ណ្ណហ្នឹងហ្នឹងក្លាយ?

វណ្ណៈ : បាទ!

រេត : កាលនោះទីក្រុងភ្នំពេញវាមានពេលស្ងាត់ វាមានពេលអ្វីអរ ដូចជាជនជាតិបរទេសវាមាន
គ្រប់ដែរ វាមានជនជាតិបារាំង កុយបា ជប៉ុន ចិនមានគ្រប់ទាំងអស់ តែគេនៅកន្លែងកេ
ណាស់ ។ ដូចជាល្ងាចឡើងគេជិះកង់ គេជិះឡានគេដើរលេងដឹកដៃគ្នាចុះឡើងចិនណាស់ក្លាយ
ខ្ញុំឃើញ ។

វណ្ណៈ : ឃើញចិនរហូតដល់៧៩ឬកាន់តែតិចទៅៗ ។

រេត : មានរហូតទាល់តែយើងរត់ហ្នឹងបែកគ្នាអស់ទៅ ។

វណ្ណៈ : បាទ!ចុះមីនកាលនៅរោងចក្រថ្មីពិលហ្នឹងដែលមានគណៈប្រតិភូធំៗទៅមើលទេ?

រេត : គណៈប្រតិភូមានត្រឹមតែលោក ចេង អន...

វណ្ណៈ : បាទ!តា ចេង អន ហ្នឹង?

រេត : ចាស ហើយតា វ៉ន វ៉េត អីហ្នឹង តែគាត់ស្លាប់អស់ហើយ ។ ក្លាយដែលឮឈ្មោះទេតា ចេង
អន?

វណ្ណៈ : ឮ!មីនដឹងថាតា វ៉ន វ៉េត តាចេង អន គេចាប់ខ្លួនដោយសារអីទេ?

រេត : អត់ដឹង ។

វណ្ណៈ : ដឹងតែថាគេចាប់ពួកគាត់នែ?

រេត : ដឹងតែថាដល់ពេលមើល...ឆ្នាំ១៩៧៧បាត់គាត់ តែមិនដឹងទៅណាយើងមិនដឹងដែរ ៧/៧
៧/៨ អីហើយយូរហើយយើងមិនសូវចាប់អារម្មណ៍ ។

វណ្ណ : ចុះពីណាទៅមើលវិញនៅពេលបាត់គាត់?

រេត : អត់ទាន់ឃើញពីណាដងព្រោះខាងលើខ្ញុំអត់សូវយល់ណាក្នុង ព្រោះយើងប្រជាជនធម្មតា
យើងមិនអាចដឹងរឿងគេណាស ។

វណ្ណ : ចឹងមិនរយៈពេលបីឆ្នាំជាងមិនដែលមកលេងស្រុកកំណើតទេ?

រេត : ដែលតើ?

វណ្ណ : សុំគេបាត់ដែរ?

រេត : បា!

វណ្ណ : ហើយចុះពេលមកដល់ស្រុកភូមិឃើញម៉េចដែរហូបចុកអី?

រេត : ប្រជាជននៅភូមិខ្ញុំដែលខ្ញុំមកហ្នឹង ហើយឪពុកម្តាយខ្ញុំហ្នឹងគាត់នៅក្នុងសហករណ៍ ។ សហករណ៍
ហ្នឹងគាត់ហូបបាយរួមអីចឹងណាសក្នុង អត់ឃើញមានអីទៀតដង ។

វណ្ណ : ឆ្នាំណាដែលមិនមកលេងភូមិ?

រេត : ឆ្នាំ៧/៨ ។

វណ្ណ : ចឹងឆ្នាំ៧/៨?

រេត : បាទ ឆ្នាំ៧/៦ខ្ញុំមកដែរ តែអត់ទាន់ឃើញអីទេហូបធម្មតាចឹងដល់ឆ្នាំ៧/៨ខ្ញុំឃើញគេហូប
ចែកបាយចែកអីចឹងណាស ឃើញតែអីចឹងអត់មានឃើញអីទៀតដង ។

វណ្ណ : ចុះមិនដឹងថាមានអ្នកស្លាប់ដោយសារអត់បាយអីមានទេ?

រេត : អត់មានដឹងអាល័យអត់មានដឹងរឿងវាព្រោះយើងនៅភ្នំពេញយើងដឹងតែការងារយើង
អត់មានដឹងអាល័យ ។

វណ្ណ : ចុះកាលមិនមកលេងស្រុកនៅកំពង់ស្ពឺហ្នឹងមានដឹងអ្នកណាគណៈស្រុកទេ?

រេត : ខ្ញុំអត់ស្គាល់ទេ ។

វណ្ណ : តែដល់ពេលមិនត្រលប់ទៅភ្នំពេញវិញមានគេតាមដានដែរអត់?

រេត : អត់ទេ ។

វណ្ណ : ចឹងអត់អីដែរហ្នឹង?

រេត : បាទ អត់មានអីដង ខាងខ្ញុំអត់មានអីទេ ។ ពេលយើងមកលេងចឹងអ្នកស្រុក មេភូមិមេអីគេ
មកលេងចឹង សួរសុខទុក្ខកូនគេអីចឹងទៅណាស ឃើញកូនខ្ញុំដែរអត់អីចឹងទៅណាសធម្មតាអត់
មានអីដង ។

វណ្ណៈ : ចុះកាលនោះម៉ែដូចប្តីម៉ែអីអត់មានអីដែរ?

រេត : អត់មានអីទេ ។

វណ្ណៈ : គាត់នៅធ្វើការរហូតដល់៧/៩?

រេត : គាត់នៅទទួលខុសត្រូវនៅកន្លែងឡានរហូតដល់៧/៩ ឆ្នាំ៨០ ៨១គាត់ស្លាប់ ។

វណ្ណៈ : គាត់ស្លាប់ដោយសារអី?

រេត : ឈឺនៅថ្ងៃ ។

វណ្ណៈ : គាត់ឈឺអីគេ?

រេត : មិនដឹងឈឺអីទេក្លាយបើអត់បានមួយយប់ដងវាភ្លាមៗ ចឹងណាស់ដល់ពេលព្រឹកឡើងគាត់និយាយប្រាប់ខ្ញុំថាដូចរាងអត់ស្រួលខ្លួនមីអូនហ្ន៎! គាត់ហៅខ្ញុំអាវ៉ឺនៗ ចឹងណាស់! អាវ៉ឺនដូចអត់ស្រួលខ្លួនណាស់ ហើយបងឯងចេះម៉េចបោះ? ដូចអត់ស្រួលខ្លួនសេះសោះយ៉ាងម៉េចមិនដឹងទេ កោសខ្យល់ឲ្យគ្នាតិចមើល! ។ ដល់កោសខ្យល់ទៅក៏គាត់ចេះតែថាអត់ស្រួលក្នុងខ្លួន ម៉ោងបីហើយដាក់ស៊ីរ៉ូមតាំងពីកោសខ្យល់ហើយដល់ម៉ោង៣គាត់ស្លាប់ ។

វណ្ណៈ : លើសឈាមឬក៏អី?

រេត : មិនដឹងធាត់ឲ្យផ្ទុលហើយប្តីខ្ញុំគាត់ស ខ្ពស់ ។

វណ្ណៈ : បាទ!

រេត : អត់មានស្តុមអីទេ ។

វណ្ណៈ : ចឹងខ្ញុំចង់សួរបកទៅកាលនៅភ្នំពេញហ្នឹងដូចម៉ែអត់ដែលឃើញ ប៉ុល ពត ខៀវ សំផន នួន ជាអីទៅលេងទេ?

រេត : អត់ទេ អត់ដែលស្គាល់ផងខ្ញុំ ។

វណ្ណៈ : នៅកន្លែងម៉ែងហូបចុកគ្រប់គ្រាន់ទេ?

រេត : បា! ធម្មតាមួយថ្ងៃបីពេល ។

វណ្ណៈ : អូ! បានច្រើន ។

រេត : ព្រលឹមឡើងគេឲ្យហូបបបរដល់ពេលថ្ងៃត្រង់យើងចេញពីរោងចក្រមកហូបបាយ ល្ងាចហូបបាយ ។ ដល់ឆ្នាំ៧៨ ៧៩ហ្នឹងគេឲ្យហូបនំប៉័ង នំប៉័ងឲ្យហូបមាំគ្រប់ម៉ាត្រាន់ដល់ពេលដំបូងយើងហៅបាយដែលណាសក្លាយ ដល់ពេលហូបបានប្រហែលមួយខែទៅអត់មាននឹកនាបាយទេ ។

វណ្ណៈ : សុំហើយ!

រេត : បា! សុំចង់តែហូបនំប៉័ងទេ ។

វណ្ណៈ : ដល់ហូបនំប៉័ងគេមានសម្បជ័រដែរ?

រេត : សម្បជ័រមាន សម្បជ័រគេពីរមុខបីមុខហួតគេអត់មានឲ្យខ្វះខាតទេ នំប៉័ងពេញបីបត់ម៉ង់ ។

វណ្ណៈ : ចុះដល់ពេលនៅសម័យនោះវាមានដូចខ្សែៗណាស់ ឧបមាថាគេចាប់មេៗ ចិនទៅនៅតាម ភូមិភាគផ្សេងៗឧបមាថា គេចាប់ សោ ភឹមបាត់ទៅ អ្នកបូក ដូចថា កម្មករ ជាទាហាន ផ្សេងៗ ត្រូវបានគេតាមដានប្រាប់ខ្លួនបន្តបន្ទាប់ទៀត ។ នៅកន្លែងមីនមានទេ មានបាត់ខ្លួន អីខ្លះទេ?

រេត : បាត់ បាត់ខ្លះដែរ ខ្ញុំគ្រាន់តែថាយើងអត់ដឹងណាស់ យើងអត់ដឹងប្រធានផ្នែកប្រធានអី ហ្នឹង ។ គ្រាន់តែថា ចុះបាត់បងនាងអីទៅណា ចិនទៅណាស់ ដល់នេះទៅគេថាគាត់ដាស់ទៅ ធ្វើខាងនោះអីចិនទៅណាសក្ខុយ ហើយយើងក៏ស្វាត់សួរទៅណាសអត់មានដេញដេញអីទៀត ទេ ។ អាហ្នឹងខាងបូកណាស់ ។

វណ្ណៈ : ចុះកម្មករធម្មតាមានបាត់ខ្លះដែរ?

រេត : អត់ ។

វណ្ណៈ : បាត់តែប្រធានៗទេនៃ?

រេត : បា!

វណ្ណៈ : កាលនោះដូចជាហូបចុកគ្រប់គ្រាន់ទេ តែគ្រាន់តែថាគេតាមដានយើងខ្លាចមានសមាសភាព មិនល្អអីចិនមានបាត់ខ្លួនមួយចំនួនដូចអ្នកនៅបូកអីចិនហ្នឹង?

រេត : បា! គេប្រឆាំងជាមួយពួកបូកគេតាមដានចិនទៅណាស់ តែយើងមិនដឹងគេតាមដានរឿងអីៗ ចិនទៅណាស់ ។

វណ្ណៈ : ចុះកាលនៅភ្នំពេញហ្នឹងមីនមានដឹងថាមានកុកខ្លួនស្មែងទេ?

រេត : កុកខ្លួនស្មែងខ្ញុំដឹងតាំងពីមុនមកថាមាន តែគ្រាន់តែថាដាក់អីៗចិនខ្ញុំអត់ដឹងទេ ។

វណ្ណៈ : ដឹងតាំងពីពេលណា ដំបូង?

រេត : ដឹងតាំងពីមកនៅភ្នំពេញ ។

វណ្ណៈ : តាំងពី៧៥ ហ្នឹង?

រេត : បា! តែគ្រាន់តែកុកខ្លួនស្មែងប៉ុណ្ណាៗ យើងមិនដឹង ។

វណ្ណៈ : ចិនកាលនោះមិនអត់ស្គាល់ខូចទេហ្នឹង?

រេត : អត់ ។

វណ្ណៈ : ទើបតែស្គាល់ទេ?

រេត : ស្គាល់ពួកវាវត្ថុយ៉ូ ទូទស្សន៍ហ្នឹងឯង ដល់តែពួកវា ខូច ហ្នឹង មើលអីណាមុខយ៉ាងម៉េច អញមិនដែលឃើញ...ពួកវាស្រពៃណីមិនមែនអត់ដែលដឹង ។

វណ្ណៈ : ចុះកាលជំនាន់ប្រវត្តិសាស្ត្រមិនមានឋានៈជាប្រធានអីខ្លះដែរទេ?

រេត : អត់ នាវិស្វទ្ធសាគមន៍មានទៅទទួលអីនឹងគេទេ ។

វណ្ណៈ : អត់មានជាប្រធានក្រុម ប្រធានខ ប្រធានគម្ពីរទេ?

រេត : អត់...គេមិនឲ្យយើងធ្វើទេយើងក្មេងៗ ។

វណ្ណៈ : ចុះកាលនោះមិនឃើញកុយបា ឃើញដប្បន៍អីដែរហ្នឹង?

រេត : បា! ឃើញចិន ឃើញកូរេអីហ្នឹងឯង ។

វណ្ណៈ : ម៉េចមិនដឹងថាដប្បន៍?

រេត : ចុះអ្នកបកប្រែខ្មែរយើង ខ្មែរយើងគេប្រាប់ដូចយើងស្គាល់គ្នាអីចឹងណាស់ ។

វណ្ណៈ : ចុះកាលនោះយើងស្លៀកពាក់ម៉េចដែរ ខ្មៅៗឬម៉េចដែរ?

រេត : ខ្ញុំស្លៀកពាក់...ពេលនេះ...តែភាគច្រើនគឺខ្មៅ ខ្ញុំខ្ញុំកម្មករចឹងវាមានខ្សែវ ។

វណ្ណៈ : ខ្សែវ?

រេត : បា! តែដូចម្នាក់ខ្សែវអីចឹងណាស់ ។ ម្នាក់ខ្សែវចឹងទៅ អារវខ្សែវចឹងទៅជួនកាលអារវខ្សែវចឹងទៅ ណាស់ ធម្មតា ។ ដល់ពេលយើងចេញពីរោងចក្រចិនស្លៀកពាក់ធម្មតាទៅ ។

វណ្ណៈ : ខ្មៅហ្នឹង?

រេត : ពាក់អារវផ្កាអារវអីចឹងទៅចុះយើងឈប់ធ្វើការហើយនោះ ។

វណ្ណៈ : ចុះយើងអាចពាក់អារវផ្កាអារវអីបានដែរ គេអត់ថាអីទេ?

រេត : គេអត់ថាអីដឹងអាហ្នឹងខ្ញុំនិយាយតែអង្គភាពខ្ញុំទេណាស់ អង្គភាពខ្ញុំគេអត់មានប្រកាន់អីទេ ។

វណ្ណៈ : អង្គភាពមិននៅតាខ្មៅនៅម៉ូណា?

រេត : នៅចក្រអង្រែហ្នឹងសក្យាលដល់បន្តិច ។

វណ្ណៈ : ហ្នឹងនៅចក្រអង្រែហ្នឹង?

រេត : បា! រោងចក្រថ្មពិល គេហៅសុខ ម៉ុក ពីមុនណាស់ តែឥឡូវមិនដឹងគេដាក់រោងចក្រអីខ្ញុំមិន ដឹងដែរ ។

វណ្ណៈ : សុខ ម៉ុកហ្នឹង?

រេត : បា! សុខ ម៉ុក

វណ្ណៈ : ម៉េចបានគេដាក់ឈ្មោះអីចឹងមិនហ្នឹង?

រេត : អត់ដឹង ថាតែរោងចក្រ ពេលខ្ញុំទៅឃើញគេដាក់ឈ្មោះអីចឹង ។

វណ្ណៈ : ចុះម៉ឺនថ្ងៃហ្នឹងមានដឹងតើនាំចេញតែដឹកយកទៅណា តែដល់ត្រូវបានច្រើនទេ?

រតៈ : ពួកគេយកទៅចិន ។

វណ្ណៈ : ដូចជាយើងធ្វើបានច្រើនទេកាលនោះ?

រតៈ : ច្រើនណាស់ក្នុងយ ។

វណ្ណៈ : ចុះក្រៅពីរោងចក្រម៉ឺនឃើញតែធ្វើអីទៀតនៅក្នុងពេញហ្នឹង?

រតៈ : ឃើញតែធ្វើរោងចក្របារី រោងចក្រក្រណាត់ ថ្មពិលហ្នឹងហើយហ្នឹងក្រដាស ។ និយាយរួម ច្រើនដែររោងចក្រគេកកដី កាត់ដេរកាត់អីហ្នឹង ។

វណ្ណៈ : បាទ/ចឹងកាលនោះអគ្គិសនី ភ្លើងអីយើងដេកម៉េចដែរ យើងដេកដូចម្តេច?

រតៈ : ធម្មតាមានកង្កែបក្នុងប្រអប់ភ្នំ ។

វណ្ណៈ : ចឹងម៉ឺនអាចដើរលេងក្នុងផ្សារអីបានទេ?

រតៈ : ចូលផ្សារវាមានតែរបស់បើក ចូលផ្សារមានលុយឯណាចាយដូចជាព្រលឹមអីចឹងខាងផ្នែក សេដ្ឋកិច្ចគេមកបើកម្ហូបនៅផ្សារថ្មី គេបើកឡានមកដាក់នៅផ្សារថ្មី ដឹកនំប៉័ង ដឹកត្រី សាច់ អីចឹងទៅយកទៅធ្វើទៅ ។

វណ្ណៈ : ចុះម៉ឺនដូចជានៅខាងកម្មករទស្សនាមានប្រជុំមានអីដែរ?

រតៈ : ប្រជុំក្រុម ឲ្យចេះស្រលាញ់គ្នាអីចឹងទៅណាស់ ។ គេអប់រំថាឲ្យមានបញ្ញាអីចឹងណាស់កុំឲ្យ មានទំនាស់ឲ្យចេះសាមគ្គីគ្នាចឹងទៅណាស់ ។

វណ្ណៈ : ចុះកាលនោះម៉ឺនមានដឹងថាសម្តេចសីហនុនៅក្នុងរ៉ាំងគេឃុំគាត់នៅក្នុងរ៉ាំងដែរទេ?

រតៈ : សម្តេចសីហនុខ្ញុំអត់ដែលបានឃើញគាត់តែត្រាន់តែថាកាលដែលខ្ញុំដឹងគាត់ទៅចិនបាត់ ហើយ គេយកទៅចិនអស់ហើយ ។

វណ្ណៈ : ឆ្នាំណាដែលគេយកទៅចិន?

រតៈ : ភ្លេចបាត់ហើយក្នុងមិនដឹងឆ្នាំទេ ឆ្លើយទៅខាងលំអិត ។

វណ្ណៈ : ចុះម៉ឺនកាលនោះមានដែលទទួលគណៈប្រតិភូ ឧបមាថាគណៈប្រតិភូបរទេសមកចិនគេឲ្យនារី ទៅទទួលទៅអីទេ?

រតៈ : ចាសទៅទទួលនៅមហាស្រព ។

វណ្ណៈ : ចិនទៅទទួលដែរ?

រតៈ : ចាំទៅអីចឹងយើងស្លៀកពាក់ហ្នឹង ជាម្ចាស់អីទៅ អាវប៉ាក់ដៃត្រឹមហ្នឹងទៅ ។

វណ្ណៈ : បាទ/ដល់ពេលទទួលហើយគេដោះយកវិញអស់?

រតៈ : អត់ទេ គេឲ្យយើង ។

វណ្ណៈ : គេឲ្យយើងដែរ?

រេត : ចាំដែលពេលដែលយើងត្រូវការការគោរពទទួលបានប្រតិភូមកពីណាខាងកូរេអ៊ីចីង
យើងស្ងៀកពាក់ទៅ ឡានក្រុងគេទៅដឹកយើង ។

វណ្ណៈ : ចឹងអាហ្នឹងគេឲ្យយើងស្ងៀកពាក់តែសំរាប់ធ្វើការទេ អត់មានធ្វើការអីទេ?

រេត : អាហ្នឹងស្ងៀកម៉េចកើតជាម្ចាស់ ហួសអី ។

វណ្ណៈ : មិនដែលទទួលភ្ញៀវចិន ភ្ញៀវកូរេអ៊ីដែរ?

រេត : ដែល ។

វណ្ណៈ : ចុះអត់ដែលទទួលសម្តែងចុះមកអីទេ?

រេត : សម្តែងអត់ អត់ដែលបានឃើញផង ។

វណ្ណៈ : តាមពិតសម្តែងចេញចូលរហូត ហើយដែលក្រោយមកគេឃុំខ្លួនព្រះអង្គនៅក្នុងវាំងរហូតដល់
៧៩ ឬហ្នឹងដែរ ។

រេត : អីចឹងហ្ន៎?

វណ្ណៈ : បាទ! ហើយបានចិន... គាត់ទៅណាស់ គាត់ទៅមុនបែកប៊ីបួនប្រាំបីចិនណាស់ ឧបមាថាវៀត
ណាមចូលជិតដល់ចិនគាត់ជិះយន្តហោះទៅមុន ហើយកាលនោះគាត់ ខៀវ សំផន អ្នកមើល
បាយទឹក ។

រេត : ហួសចិន! តែកាលនោះខ្ញុំធ្លាប់បានទៅលេងវាំងដែរ ។

វណ្ណៈ : តែអត់ដឹងទេ?

រេត : អត់ដឹង ដើរតែមើលណោះណោះនាំគ្នាសរសើរថាស្អាត ស្អាតណាស់ចេះចុះទៅ តែថាឲ្យសួរ
រកសម្តែងសិហនុអីអត់ទេមិនបានសួរផង ។

វណ្ណៈ : ចុះដូចកាលនោះទ្រព្យសម្បត្តិដែលប្រជាជនរត់ចេញពីក្រុងហ្នឹងនៅច្រើនណាស់មើលទៅ ។

រេត : ក្លាយឆ្អើយ! ខ្ញុំមិនដឹងអីទេពេញៗទាំងអស់ ពេញហើយចេះតែនាំគ្នាឡើងទៅចុះដុះថ្មមួយៗ
នោះឡើងទៅឃើញឆាប់ហើយបើឥឡូវនេះមិនដឹងជាស្លាយដល់ថ្នាក់ណាទេ មិនដឹងជាទៅដល់
ណាហើយទេនាក់ តែបានតែសរសើរចឹងឯង ។

វណ្ណៈ : កាលនោះគ្មានប្រជាជនរស់នៅទេមានតែកម្មករ មានតែយោធាអីទេម៉ឺន?

រេត : ចាំមានតែស្ថាប័ន ។

វណ្ណៈ : មានតែស្ថាប័នគេទៅក្រៅពីនោះមិនមានអីទេ ។

រេត : ខ្ញុំកាលនោះកុំអីមិនបានចេញពីភ្នំមេពេញទេ៧៩នោះ តែដោយសារពួកក្រុងគេថាទេតើកុំអីនៅ
បានដល់៩៩ ។

វណ្ណៈ : កុំអីបាននៅដូច្នេះថ្ងៃ!

រេត : ចាំ!នៅបានយកបាត់ហើយ ព្រោះអីគេថាបើនៅអត់កើតឈ្នួនជិតមកដល់ហើយ តែយួន
មកដល់ហ្នឹងគេអាណកសសៃកែងសសៃអីទៅណាស់ ពាក្យគេយោសនានោះក្លាយហើយយើង
មិនខ្លាចអាក្នុងន័យប៉ុន្មាននោះ ។

វណ្ណៈ : បាទ!តែមីននៅក៏អត់បានដែរព្រោះពេលយួនមកគេដេញប្រជាជនចេញណាស់ហើយក្រោយ
មកបានចូលទៅវិញបានហើយទាល់តែមួយខែពីរខែដែរបានប្រជាជនចូលមកបាន ។

រេត : ខ្ញុំរត់មកដល់ត្រឹមត្រពាំងក្រឡឹងហ្នឹងហើយបានរត់ចូលទៅហ្នឹង!

វណ្ណៈ : ហ្នូស!បានបើចិនបាន ចូលទៅសារក្រោយហ្នឹងបានប្រហែលមួយខែហ្នឹងយើងទៅវិញបាន
ណាស់ ។

រេត : បើអត់ហ៊ានហ្នឹងចេះតែថាអត់បានទេ ទោះបីយើងទៅគេចាប់យើងអីចេះអីចុះគេចាប់យើង
អាណកសសៃកែងចងដឹកទាំងយួរៗអី អីណាដោតស្លឹកត្រចៀកអីចេះចុះ ហើយយើង
ប្រជាជនយើងខ្លាចណាស់ ។

វណ្ណៈ : បើកុំតែពូសួរចិនមិនប្រថុយរត់មកឯប៉ុន្មានដូច្នេះចិនទេ?

រេត : ចាំ!មិនមែនប្រថុយរត់អត់បាយអត់ទឹកអីទេក្លាយឆ្អើយ កុំតែពូចិនតើ ។ ហើយទាំងគេទាំង
ឯងឆ្លៀតនាំគ្នាប្រជ្រៀតមក ។ ខ្ញុំរត់ជិះឡានៗឡើង២៥គ្រឿងពួកខ្ញុំនោះ ។

វណ្ណៈ : ហ្នូស!អ្នកដែលថ្មើរជើងមកស្លាប់តាមដូរអត់មានអីស៊ីដែរហ្នឹងណាស់ ។ ចិនមីនសំណាង
ហើយឡានជិះមកដល់ណា?

រេត : ជិះទាល់តែដុតដូរគេនោះ តែគ្រាន់តែខ្ញុំតាំងពីកើតពោះមែមកខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ព្រៃភ្នំទេ ក្លាយ
មកហ្នឹងអត់មានស្គាល់ត្រង់នេះត្រង់នោះទេគេទៅត្រង់ណាក៏ចេហតែទៅៗ ។

វណ្ណៈ : តែមីនមកទាំងប្តីទាំងប្រពន្ធ?

រេត : បាទ

វណ្ណៈ : ហើយកូនមួយទៀត?

រេត : កូន កូនខ្ញុំកូនកាលនោះមិនដឹងប៉ុន្មានខែទេ ។

វណ្ណៈ : ហ្នូស!នេះកុំតែមានឡានជិះ បើអត់ឡានជិះតាមដូរយំបំប្លែងកូនហ្នឹង ។

រេត : មានបញ្ហាហើយ ដល់ចិនទៅវាបានរស់តែរស់តែម៉ែហើយនិងកូនទៅប្តីស្លាប់ទៀតកាត់មាន
ជំងឺ ។

វណ្ណៈ : បាទ!ពេលមីនមកៗតាមដូរណាចេញ៧៩ហ្នឹង?

រេត : វាមិន...ចេះតែសួរគេរាល់ថ្ងៃហ្នឹងថាមានអ្នកណាមកជាមួយខ្ញុំដែរអត់ហើយខ្ញុំមកតាមណាអី
ខ្ញុំអត់ចេះចាំនឹងគេនោះតែគ្រាន់តែទៅៗដល់ថ្ងៃ ទៅដល់ថ្ងៃហ្នឹងខ្ញុំឡើងតាមខ្លួនឈប់នោះ
ក្លាយ កូនខ្ញុំពាក់មានសប្បុរសនេះ អាគ្នេយ៍តូចហ្នឹងណាសប្បុរសណាស...

វណ្ណ : ចុះហ្នឹងមានសពីណាពាក់?

រេត : ក្លាយចាំខ្ញុំប្រាប់ក្លាយឯង! យើងសំរាកកន្លែងណា យើងរើសកន្លែងនោះ ខ្សែកណាសអ្នកខ្លះគេ
ដាក់បន្តោងដែកកេះ អ្នកខ្លះគេបោះចោលចិនទៅណាសហើយកូនខ្ញុំវាចេះតែវាគេតាសចិន
ទៅហើយខ្ញុំហូបបាយចិនទៅវារៀនទៅស្រវ៉ា ហើយកំលោះៗកាលនោះគេហៅនារីគេថា
មើលឲ្យឆ្ការពាក់ទៅមើល ហើយខ្ញុំថា កុំពាក់អីនាំតែឆ្ការទេចុះមានម៉ាត់ឡើងកន្លះនោះចិនក៏
ពាក់ទៅទៅដល់ខ្លួនឈប់ អាល្លឺតខ្មៅវានោះវាយាមមិនដឹងប៉ុន្មាន(ស្តាប់អត់បាន) វាឆែកទាំង
ម៉ែទាំងកូនទាំងអស់ដល់ហើយវាទៅឆែកចំកូនហ្នឹងឃើញមានវាថាឈ្នួរ ហើយចិនវាឲ្យដបបាត
វាថាយកទៅទិញបាយស៊ី ដល់ចិនឯងណេះនឹកថា ចុះ! មានប៉ុនណាឆ្ការឲ្យដបបាតចិន
លុយគេមិនដឹងថ្លៃប៉ុណ្ណាទេ...

វណ្ណ : ថ្ងៃហ្នឹង?

រេត : ថ្ងៃណាក្លាយ! វាឲ្យដបបាត កាកដបបាតប្រហែលធំជាងមេដើងបន្តិចហើយយើងហ្នឹងក៏អត់ដឹង
ដែរ អត់ដឹងថាដបបាតហ្នឹងប៉ុន្មានទេ ។

វណ្ណ : ចិនមានហ្នឹងថ្លៃយកតែម្តង?

រេត : វាឆែកយកក្លាយ អត់បានទេវាឆែកយកអស់ម៉ាស្រករខ្ញុំអត់មានសល់ទេ បើយើងមិនឲ្យវាវា
ទាត់ណាសមិនបានទេអាហ្នឹងសុទ្ធតែពួកអាល្លឺតខ្មៅ ។

វណ្ណ : បើមិនឲ្យវាទាត់យើងហ្នឹង?

រេត : បា!

វណ្ណ : យើងត្រូវតែឲ្យចិនម្តង?

រេត : បា! ចុះរដ្ឋអំណាចគេក្លាយដែលយើងចូលប្រទេសគេ ។

វណ្ណ : គេយកមាសយើងទេ?

រេត : បា! បើប្រៀបធៀបឥឡូវដបបាតស្មើនឹងម៉ាតាន់ប្រាំរយវាយកចិនទៅ ហើយពេលយើងឆ្លង
ទៅវាមិនមានអ្នកល្អអ្នកអាក្រក់ចិនក្លាយថ្ងៃណាស សំរាប់ប្រជាជនគេល្អៗ គេដុះក្បាលពោះ
ស្អុយៗ ប្តីប្រពន្ធគេងបាយដាក់ផ្ទុកទឹកកកចិនណាសហើយឃើញចិនអីគេយកមកឲ្យយើង
ចិនបានថាវាមិនហួសគ្នាទេមានអ្នកល្អអ្នកអាក្រក់ ។

វណ្ណ : ចិនមានល្អមានអាក្រក់ចិន?

រេត : ចាំ!

វណ្ណ : តែវាល្អបើវាឃើញបស់យើងក៏វាចង់បានដែរ ។

រេត : អើ! វាចង់បានហើយវាយកបស់យើងហើយវាសួរថាមានជាប់មានជាប់អ្វីមកដែរអត់ចឹង
ណាស់ ហើយយើងប្រាប់វាថាអត់ចឹងទៅ ។ ដល់អ្នកខ្លះដូចអូនឯង ខ្មែរយើងដែលរត់ទៅ
កាលជំនាន់ លន់ នល់ អីគេប្រាប់ថាបើអូនឯងមានមានសយកទៅលាក់ទៅប្រយ័ត្នពួកខូចៗ
វាយកចំណាស់ លាក់ឲ្យជិតៗ ទៅកុំឲ្យវាឃើញប្រយ័ត្នវាយកថាចឹងណាស់តែវាយកហើយ
វាគ្មានឲ្យអីយើងទេចឹងបានខ្ញុំថាវាមានអ្នកល្អអ្នកអាក្រក់ដែរ ។

វណ្ណ : ចឹងបានន័យថាមានខ្មែរយើងនៅក្នុងនោះដែរ?

រេត : មានខ្មែរយើងច្រើនណាស់ក្លាយអីយ!

វណ្ណ : នៅតាមព្រំដែនហ្នឹងហ្នឹង?

រេត : នៅខាងក្នុងបានកកហ្នឹងក៏មានដែរដល់ហើយចឹងទៅទៅអង្គុយជុំគ្នា គាត់សួរខ្ញុំថា អូនឯងមក
ពីប្រទេសខ្មែរហ្នឹងនៅភូមិអី ចឹងណាស់គេសួរ ។ ដល់នេះខ្ញុំប្រាប់ថាខ្ញុំចេញមកពីភ្នំពេញណា
អី ខ្ញុំក៏ចេញមកពីនោះដែរតែខ្ញុំចេញមកជំនាន់ លន់ នល់ គាត់ប្រាប់ចឹងខ្ញុំចេះតែចាំទៅ
ណាស់ ។ ចឹងគាត់ប្រាប់ថាបើមានអីៗឲ្យលាក់ទៅ ព្រោះខ្មែរគ្នាឯងនោះ អ្នកខ្លះគេអត់ប្រាប់
យើងទេថែនោះ ។

វណ្ណ : គេប្រាប់យកបុណ្យទៅ!

រេត : ចាស គេប្រាប់យកបុណ្យ គេនឹកឃើញថាជនជាតិគ្នាឯងណាស់ ហើយគេមកពេញណាពេញ
ណឹង ណោះក្លាយអីយគេមករកបងប្អូនឃើញយើងភៀសខ្លួនទៅនោះ ។

វណ្ណ : បើនិយាយពីរឿងមាសវិញបើខ្មែរក្រហមប្រមូលប្រហែលជាប់រាប់តោនណាស់នៅភ្នំពេញ!

រេត : អូ! មាសមិនធម្មតាទេ!

វណ្ណ : មិនគិតមើលមាសលក់ទាំងឡាយ មាសពេជ្រអីមានអ្នកណាយកទៅណាបានកាលជំនាន់ខ្មែរ
ក្រហម ។

រេត : ខ្ញុំប្រាប់ក្លាយឯងអាដូរខ្ញុំនៅជិតផ្សារថ្មីណាស់ ម្ចាស់គេហើយ ដាក់អាទិកណាស់ចុះដូរគេ
ឡើងពីរបីជាន់ដាក់អាទិកហ្នឹងវាស្រស់យាបដូចចឹង ដល់ហើយនាំគ្នាមុជទឹកអីហើយយកមា
ដៃកម្មុយទៅវ៉ែអាទនោះលេង វ៉ែអាទបៀបក្មេងហ្នឹងណាស់ វ៉ែទៅជ្រុះមកក្នុងឯង កំប៉ុង
ឡើងប៉ុណ្ណេះដល់យកថាសមកចាក់ក្នុងអីយឡើងក្រហមដ្ឋីសនាំគ្នាអង្គុយមើលហើយថា ឆាប់
ហើយឆើយ! ស្អាតៗណាស់អាខ្លះពាក់ដៃអាខ្លះពាក់ក ពាក់លេងហ្នឹងណាស់ ។ ដល់ចឹង បង
ឈុនណា គាត់នៅបូព៌ាណាសប្តីគាត់ឈ្មោះ ផេង គាត់ថា រេតឯងយកខ្លះទៅ ខ្ញុំថាមិនដឹង

យកទៅណាទេបង មិនដឹងយកទៅណាទេ ហើយគាត់ថាយកទៅឲ្យកូន ឲ្យជីវិតពាក់ទៅ!
មិនដឹងពាក់ធ្វើអីទេបង បងឯងយកទៅទុកទៅ ហើយគាត់មិនដឹងយកទៅទុកនៅឯណាទេ
ដាក់នៅនឹងថាសហ្នឹងឯងចាកមកឡើងក្រហម តាំងពីផ្កាច័ន្ទតាំងពីជញ្ជ្រូង និយាយរួមទៅអា
របស់ចាស់ៗពីមុនណាស់ ។ បានថាគាត់ភ្លេចយកទៅហើយចិនណាសនឹកឃើញវែងឆ្ងាយចិន
ណាស់ ។

វណ្ណៈ : ព្រោះអីចេះពេលចូលមកដំបូងអង្គការប្រាប់ថាឲ្យចេញទៅតែខ្លួនទេអត់ឲ្យយកអីទៅទេ ព្រោះ
ទៅតែបីថ្ងៃមកវិញហើយអីចិនកាកច្រើនអត់យកទៅទេ ។

រេត : កាលខ្ញុំចេញពេល៧/៩ ខាងលើថាអីចិនដែរតើថាចេញពីភ្នំពេញតែបីថ្ងៃទេដូចក្នុងឯងថាចិន
ណាស់ទៅតែបីថ្ងៃទេ...

វណ្ណៈ : ៧/៩ ប្រើពាក្យហ្នឹងដែរ?

រេត : បា! ថាអីចិនណាស់ ចេញតែបីថ្ងៃទេព្រោះអីយន្តហោះទំលាក់ ហើយអាកាសយានអ្វីហ្នឹងយន្ត
ហោះទំលាក់មែន យន្តហោះទំលាក់នៅព្រែកឯងណាស់នៅភ្នំពេញគេហៅរោងចក្រក្តាបន្ទុះ
ហ្នឹងយន្តហោះទំលាក់មែនហើយ ។ ដល់ពេលពួកគេថាអីចិនមកខ្លួនឯងនេះក៏វាជឿដែរ ។
ពេលចេញបីថ្ងៃឃើញអាយន្តហោះលើអាកាសហ្នឹងទៀត អុស! ទូងទាំងៗ លើអាកាសហ្នឹង
ទៀតរឹតតែភ័យឡើងទៀតហើយគ្មាននឹកឃើញអីទេក្នុង ។

វណ្ណៈ : ចុះកាលជំនាន់នោះមិនដឹងថានៅរោងចក្រក្តាបន្ទុះហ្នឹងគេធ្វើឈើធ្វើ?

រេត : គេធ្វើឈើតើក្លាយ ។

វណ្ណៈ : មិនដែលទៅមើលទេ?

រេត : អត់ ។

វណ្ណៈ : កាលនោះមានឈើយើងអាយើងអីដែរហ្នឹង?

រេត : បា!

វណ្ណៈ : ហើយកាលជំនាន់នោះព្រៃឈើអីក៏សំបូរ ហើយក្រីក៏សំបូរដែរតែប្រជាជនទូទាំងប្រទេស
ស្ទើរតែគ្រប់កន្លែងស្លាប់ដោយអត់អាហារហើយហ្នឹងសំលាប់ ប៉ុន្តែក៏មានកន្លែងខ្លះ ភូមិខ្លះ
មានហូបដែរ វាមានណាស់ ។ ដូចនៅបាត់ដំបងដូចពីតំបន់៤ តំបន់៥ អីចឹងហូបចុកខ្លះខាត
តែតំបន់បីអត់អីទេចេះជួយលាក់ឲ្យប្រជាជនហូបចុក ចិនក៏មានដែរ ។ គេថា តាញឹក លី ខ្ញុំ
ទៅជួបគាត់គេហៅតែពុកលីៗ ហើយអ្នកនៅអាមេរិកអីគេរត់មកពីភ្នំពេញមកនៅជាមួយ
គាត់រស់ហើយគេបានទៅអាមេរិកចិនគេធ្វើលុយឲ្យគាត់ចាយដែរ ចិនមានល្អដែរណាស់មិន
អាក្រក់ទាំងអស់ទេ ខ្លះក៏មានចិត្តមេត្តាចិនដែរ ។

រេត : បា! មានអ្នកល្អដែរ ។

វណ្ណ : ចុះដូចជាពេលមិនរត់ទៅដល់ជំរុំហើយចិនឆ្នាំ៧/៩ហ្នឹងដែរហ្នឹង?

រេត : ឆ្នាំ៧/៩មកដល់ថ្ងៃហើយ ។

វណ្ណ : កាលនោះម៉េចបានមិនអត់រត់ទៅបរទេស ទៅអាមេរិក កាណាដាអីចឹង?

រេត : ខ្ញុំគេឲ្យទៅដែរតើក្លាយតែខ្ញុំនឹកឃើញថា...កាលនោះគេរៀបចំឲ្យទៅណាស តែខ្ញុំគេរៀបឲ្យមានក្រសារ បើក្រសារខ្ញុំមុនស្លាប់ ។ ស្លាប់បានប៉ុន្មានខែក៏ខ្ញុំមានក្រសារទៀត ដល់មានក្រសារទៀតទៅបែកគ្នា...

វណ្ណ : ចិនមិនកាលទៅដល់ស្រុកថៃគេរើសឲ្យទៅស្រុកក្រៅអីដែរ?

រេត : បាស គេរើសច្រើនណាស់ក្លាយអីយចិនបានខ្ញុំស្តាយក្រោយ ។ គេរើសមិនបាច់ទេម៉ាយប៉ាម៉ាងមិនបាច់ទេ តែដោយឡែកខ្ញុំចិនក្រសារខ្ញុំគាត់ធ្វើទាហាន ដល់ធ្វើទាហានខ្មែរក្រហមយើងហ្នឹងណាស គាត់មកមុខដល់ចិនទៅគេហៅឲ្យខ្ញុំទៅ ខ្ញុំជាអត់ទៅទេបែកក្រសារខ្ញុំ ព្រោះអីក្រសារខ្ញុំគាត់ទៅមុខបាត់ហើយខ្លាចយើងទៅគេថាប្តីនៅនេះប្រពន្ធទៅនោះដិតប្តីដិតអីចឹងទៅណាស យើងមានជំហរហ្នឹងក៏អត់ទៅទេ ហើយអ្នកខ្លាចទៅគិតអីច្រើនទេ ប៉ាស្រុកឯករាជ្យបាដូបគ្នាចិនទៅបានគេទៅៗ អីចេះ ។ ហើយអ្នកដែលទៅហ្នឹងសុទ្ធតែនៅជុំៗគ្នាហ្នឹងឯង ហើយខ្ញុំទើបតែកូនមួយដែរទើបតែទៅពីភ្នំពេញហ្នឹង ។ មានកូនមួយហ្នឹងទេ តែខ្ញុំអត់ទៅ ។ អ្នកស្រុកខ្ញុំគេទៅកាណាដា ហើយអាមេរិក បារាំង...

វណ្ណ : បើមិនទៅបែកពីពូហ្នឹង?

រេត : បាស បែក ។

វណ្ណ : ចិនក៏សំរេចចិត្តថាមិនទៅទេ?

រេត : មិនទៅៗនៅហ្នឹង ។

វណ្ណ : កាលនោះមិននៅខាងសំឡូត ឬខាងម៉ាឡៃ ឬខាងថ្មដាយើងនេះ ។

រេត : នៅខាងអន្លង់វ៉ែន!

វណ្ណ : នៅខាងអន្លង់វ៉ែនទេ?

រេត : បាស

វណ្ណ : នៅជាមួយ តាម៉ុក នៅខាងតាម៉ុក?

រេត : ខ្ញុំនៅបានតែបន្តិចខ្ញុំមកវិញមក ។

វណ្ណ : ៧/៩នៅដីថៃអន្លង់វ៉ែនហ្នឹង?

រេត : បាស!

វណ្ណៈ : ឆ្នាំណាមីនមក?

រេត : ឆ្នាំម៉ាពាន់ប៉ុន្មានហើយទេ ដូចៗ២...

វណ្ណៈ : ៨២ នៅអន្លង់វែងមីននៅបានប៉ុន្មានឆ្នាំ?

រេត : នៅប្រហែលម៉ាឆ្នាំអីហ្នឹងរត់ចេញពីនោះមកទៀតហើយ ។

វណ្ណៈ : ចេញមកខាងណាវិញ?

រេត : ចេញមកនេះនៅខាងនេះ ។

វណ្ណៈ : នៅថ្ងៃហ្នឹងហ្នឹង?

រេត : ចាស នៅថ្ងៃហ្នឹងអត់ស្គាល់ដែរហ្នឹងនៅឯជាប់ថៃ ជិតថៃអត់នៅខ្មែរទេ នៅតែព្រំដែនថៃទេ ដីថៃហ្នឹងគេហៅស៊ីសាកេត ហៅស៊ីរិនអីចឹង ។

វណ្ណៈ : ប៉ុន្តែគ្រួសារមកភូមិ?

រេត : ចាសមកភូមិចឹងទៅ ប្រពន្ធៗនៅថៃ ។

វណ្ណៈ : ពេលដែលគ្រួសារឡើងមកវ៉ែអីចឹងមីនចេះតែដើរខ្លាចហើយ បារម្ភ?

រេត : ចាស ចេះតែភ័យខ្លាចហើយដល់ពេលគ្រួសារត្រលប់ទៅវិញចឹងទៅចេះតែទៅសួរគាត់ទៅ ណាសថាបងឯងនៅវ៉ែហ្នឹងសុទ្ធតែយួនឬក៏មានខ្មែរដែរសួរអីចឹងណាស ។ ហើយគាត់ថាភាគច្រើនប្រយុទ្ធជាមួយយួនទេបើទាហានខ្មែរមកដល់សារភាពហើយ ថាមកពីស្រុកណាអារម្ភនអី ចឹងទៅណាសក្រែងលបបងប្អូនបងអី ដល់សារភាពចឹងទៅគេឲ្យនៅក្រោយ ។

វណ្ណៈ : ចុះមីនមានគ្រួសារអីចឹងគេអត់មានឲ្យមកកងដឹកជញ្ជូនអីទេ?

រេត : អត់ អត់ដែលទេ ។

វណ្ណៈ : ចុះមីនស្គាល់ប្រធានកងពលដែរអត់កាលវ៉ែជាមួយយួន ប្រធានកងពលខ្មែរក្រហម?

រេត : គាត់ស្លាប់បាត់ហើយ ។

វណ្ណៈ : ពីណាគេ?

រេត : តាស៊ីម តែគាត់ស្លាប់បាត់ហើយ ។

វណ្ណៈ : គាត់ស្លាប់ដោយសារអី?

រេត : ឈឺ កើតឧបទ្វីក ។

វណ្ណៈ : អស ហើយមានពីណាទៀត?

រេត : គាត់នេះអស់ហើយ បែកបាក់កក្កា ។

វណ្ណៈ : ចុះ តាវ៉ែមអីនោះ?

រេត : តាវ៉ែម ហ្នឹងក៏ស្លាប់ ស្លាប់អស់ហើយ ។

វណ្ណៈ : អស់!តាបូរ៉ា?

រេត : ចាស នៅតែក្នុងក្រោយៗ ។

វណ្ណៈ : ក្រោយៗទៀតមាន គឺម ពៅ អីចឹងទៅ?

រេត : ចាស នៅ តាពៅ តែឥឡូវគាត់នៅក្នុងអីចឹងទៅ ដល់ចឹងទៅអត់មានអ្នកណាដង ។

វណ្ណៈ : ចុះមីននៅថ្មដាវហូតដល់សមាហរណកម្ម ឬក៏ទៅណាទៀតទៅសំឡូតទៅម៉ាឡៃ?

រេត : ខ្ញុំពេលសមាហរណកម្មហ្នឹងខ្ញុំនៅអីជុំម៉ាកម្នាក់ ។

វណ្ណៈ : មីនអត់ទាន់ចូលទេនៅក្នុងជុំ?

រេត : ចាស នៅក្នុងជុំហ្នឹង ដល់សមាហរណកម្មហើយ បានរដ្ឋាភិបាលឲ្យពួកខ្ញុំមកនៅចំការជ្រៃ ទល់ឥឡូវហ្នឹងទៅ ។

វណ្ណៈ : ចុះមីនរៀបការគ្រួសារក្រោយឆ្នាំណា?

រេត : ៨២!

វណ្ណៈ : ចឹងបន្ទាប់ពីមីនស្លាប់ប៉ុន្មានបានរៀបការ?

រេត : ប្រហែលជាប្រាំខែមិនដឹងក្នុងប្រហែលប៉ុណ្ណឹងហើយ ។

វណ្ណៈ : កាលនោះហើយមីនមានតួនាទីអីគេដែរកាលឆ្នាំ៨២?

រេត : ដែលការហ្នឹង?

វណ្ណៈ : បាទ ក្រោយធ្វើធំគ្រាន់បើទេ?

រេត : អត់ទេគាត់តូចតាច ។

វណ្ណៈ : ប្រធានវៈអីដែរទេ?

រេត : បែបអនុសេនាធំ ។

វណ្ណៈ : ពេលហើយចឹងអ៊ុនតាក់ចូលមកអត់ទាន់បោះឆ្នោតទេចឹងនៅខ្មែរក្រហមនៅឡើយ?

រេត : ចាស នៅនៅខ្មែរក្រហមនៅឡើយ ហើយឮសូរតែអ៊ុនតាក់ៗ ឃើញអាកាសរុយគេសន្តោង ថ្ងៃឡើងចឹងអង្គុយមើលហើយ ។ កាលនោះបន់ឲ្យតែឯករាជ្យនឹងអាលមកស្រុកនឹកស្រុកពេក មួយៗថាអ៊ុនតាក់ចូលហើយឲ្យសន្តិភាពទៅ អត់អាស៊ី ឮសូរតែគេហៅអី ខៀវ សំផនទៅ ចង្ហាតនៅភ្នំពេញថា អុស!អីៗយើងចូលភ្នំពេញហើយជិតបានទៅផ្ទះហើយយើង ។ ក វិញអត់ទៀតហើយពិបាកណាស់ ។

វណ្ណៈ : កាលនោះតា សុន សេន តាខៀវ សំផន អីមកដល់ហ្នឹងទេ?

រេត : ប៉ា!គាត់នៅកន្លែងគាត់ ។

វណ្ណៈ : កន្លែងគាត់នៅឯណា?

រេត : កន្លែងកាត់នៅថៃ យើងនៅនេះអត់ដែលឃើញកាត់ទេ ។

វណ្ណៈ : ចុះពេលសមាហរណកម្មហើយមិនសប្បាយចិត្តទេ?

រេត : អូស សប្បាយណាស់ក្នុងអឺយបានទៅស្រុក បានទៅធ្វើបុណ្យធ្វើទានអីហ្នឹងណាស់ ។ ណឹក
គុណរាជរដ្ឋាភិបាលយើងដែរ

វណ្ណៈ : បានទៅស្រុកហ្នឹង?

រេត : បា!

វណ្ណៈ : ចុះពេលធ្វើសមាហរណកម្មហើយកាត់ឈប់ធ្វើទានហើយធ្វើសុវិលម្តងហ្នឹង?

រេត : បា! កាត់ខាងប្រធានបរិស្ថាន ខាងប្រធានអភិរក្សរូបរាង ដល់ឥឡូវអាយុកាត់ដល់អាយុអា
ត្រៃតចិនក៏រដ្ឋាភិបាលឲ្យចូលខាងក្រុមប្រឹក្សាវិញអត់ឲ្យឈប់ទេ ។

វណ្ណៈ : អត់ឲ្យឈប់ទេ កាត់ចេះដឹងដែរ?

រេត : កាត់ថ្នាក់ទី៦ ពីសង្កម ។

វណ្ណៈ : អស! ចេះច្រើនណាស់ ។

រេត : បារាំងក៏ចេះ អង់គ្លេសក៏កាត់ចេះ ថៃក៏ចេះ ។

វណ្ណៈ : ហ្នឹងហើយទុកអ្នកចេះដឹងឲ្យធ្វើការបន្តទៀតចិនឈ្នួលហើយ ព្រោះកាត់ចាស់អាយុច្រើនមែនតែ
កំលាំងនៅមានធ្វើបានហើយ ។

រេត : ឥឡូវសុខភាពកាត់ទន់ខ្សោយដែរ ព្រោះកាត់ឈឺសន្ទាក់ ។

វណ្ណៈ : ម៉េចបានឈឺ?

រេត : ឈឺសន្ទាក់ តែចាស់ឈឺហើយអាហ្នឹង អត់សូវជាទេឥឡូវឡើងស្រុកសាច់ ។

វណ្ណៈ : ចុះមិនប្រៀបធៀបមើលសម័យតស៊ូហើយសម័យឥឡូវមួយណាសប្បាយជាង?

រេត : វា សម័យតស៊ូវាមធ្យមម៉េចបានថាមធ្យមមិនសូវសប្បាយទេ សប្បាយតែប្រពន្ធៗវានៅ
ដីថៃណាស់តែសំខាន់យើងគិតក្នុងក្រសួងយើងប្តីសម្រុកមកក្នុងមិនអាហ្នឹងម្យ៉ាងកាល
ពីនៅខាងក្នុងមានទានខ្មែរមកប្រយុទ្ធចិនមិនដឹងបងគេបងៗក៏មិនដឹង ចេះតែព្រួយបារម្ភ
អីចឹងបានម្នាក់ៗថាអូយ! ឲ្យបានសន្តិភាពទៅលោកគាលោកយាយអឺយឲ្យឆាប់ឃើញបង
ឃើញប្អូន ។ ដល់មកសម័យនេះវាសប្បាយហួសប្រមាណហើយព្រោះមានផ្លូវ មានមន្ទីរ
ពេទ្យ មានសាលារៀនហើយទីមួយទៀតយើងចង់ដើរទៅណោះទៅណោះអីបានតាមចិត្តឲ្យតែ
មានលុយ ។

វណ្ណៈ : ហើយនៅទីនេះភូមិឃុំដូចទើបតែបង្កើតថ្មីៗដែរ?

រេត : អត់ទេរៀបចំតាំងពីសមាហរណកម្ម ។

វណ្ណៈ : បាទ/តាវ៉ាសមាហរណកម្មមកហើយហ្ន៎?

រតៈ : បាទ តាវ៉ាសមាហរណកម្ម ។

វណ្ណៈ : ឥឡូវមានមនុស្សមករស់នៅច្រើន?

រតៈ : ច្រើនណាស់ក្លាយ ច្រើនទៅៗហើយនៅគ្រប់កន្លែងនៅខាងណោះៗ ។

វណ្ណៈ : កាលមុនមានតែកន្លែងសត្វយំច្រើនហ្ន៎?

រតៈ : បាទ!

វណ្ណៈ : ឥឡូវសត្វអស់ហើយ?

រតៈ : អត់ វាទៅឆ្ងាយ ។

វណ្ណៈ : ទៅឡើងភ្នំអស់ហើយហ្ន៎?

រតៈ : បាទ! ហើយឥឡូវប្រជាជនសប្បាយដូចជាទៅធ្វើចំការបានល្អ បានកាក់វាស្រួលណាស់ ។

វណ្ណៈ : មិនបានធ្លាប់ទៅលេងស្រុកកំណើតប៉ុន្មានដែរហើយ?

រតៈ : អស់! រាប់មិនឈ្នះទេខ្ញុំឲ្យតែនឹកឃើញចង់ ដូចកាលបងតេហៅពីនោះមកឲ្យកូនជូនឡានទៅពីប

វណ្ណៈ : អស់! មានឡានស្រួល ។ អីចឹងចូលឆ្នាំអីទៅមិនសូវខានទេចឹង?

រតៈ : បាទ អត់សូវខានទេ ។ ដូចកាលទៅខ្ញុំដើរចោលកូនញឹកអាទិតកូនដែលវាធំក្រោយៗ ថា កូនឯងទៅលេងទៅទុកអញនៅចាំដូចម្តងព្រោះអញដើរឡើងឆ្នែកហើយ ចឹងក៏ទៅៗ ។

វណ្ណៈ : ទៅលេងបងប្អូនសាច់ញាតិ?

រតៈ : ទៅលេងបងប្អូន ទៅលេងណោះណោះចឹងទៅណាសក្លាយ ។

វណ្ណៈ : ចឹងខ្ញុំចង់សួរមីនតិចទៀត ដូចសព្វថ្ងៃមានតុលាការកាត់ទោសមេដឹកនាំខ្មែរក្រហមអីចឹង ដោយសារតែប្រទេសយើងចូលជាមួយអង្គការសហប្រជាជាតិតាវ៉ាសមាហរណកម្ម ហើយទៅ នៅក្នុងសង្គមហ្នឹងទោះបីកាត់ថាមិនបានសំលាប់មិនបានបញ្ជាឲ្យសំលាប់មនុស្សអីចឹងមែនដូច ខ្សែវ៉ា សំដែងអីកាត់និយាយណាស់ ប៉ុន្តែយើងមើលជារួមទៅនៅក្នុងសម័យដឹកនាំរបស់កាត់ ស្លាប់មនុស្សអស់ជាងមួយលាននាក់ឯណោះ ស្លាប់មនុស្សច្រើនហើយត្រូវបានបំបែកបំបាក់ គ្រួសារចេញពីផ្ទះសំបែងចេញពីភ្នំពេញអីចឹង ចឹងហើយបទល្មើសទាំងអស់នោះនៅក្នុងផ្ទះ ច្បាប់អន្តរជាតិគេបានដាក់ទោសអ្នកទាំងអស់នោះអ្នកដែលបានប្រព្រឹត្តខុសអីចឹង ដល់អីចឹង ហើយបានយើងមានតុលាការអន្តរជាតិនិងតុលាការជាតិយើងរួមគ្នាធ្វើការកាត់ទោសអ្នកដែល បានធ្វើឲ្យមនុស្សស្លាប់ចឹងណាស់ ។ ចំពោះមីន មីនគិតយ៉ាងម៉េចដែរចំពោះតុលាការកាត់ ទោសមេដឹកនាំធំៗ ថាជាការត្រឹមត្រូវឬមិនត្រឹមត្រូវ?

រេត : ចាំខ្ញុំគិតថាវាត្រឹមត្រូវដែរក្នុង បើតាមយល់ណាស់ មានតុលាការកាត់ទោសកាត់អីចឹងវា
ត្រឹមត្រូវហើយខ្ញុំឯកភាព ។

វណ្ណៈ : ចឹងម៉ឺនគិតថាតុលាការមានប្រយោជន៍អីខ្លះដែរ?

រេត : ទេ មានប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជនដែរដែលគ្មានបងប្អូនអីស្ទាប់នោះណាស់ អាចស្រាវជ្រាវ
រកអីខ្លះៗចឹងដែរ ។

វណ្ណៈ : បាទចឹងខ្ញុំអគុណម៉ឺនច្រើនហើយដែលបានផ្តល់បទសំភាសន៍ ។

ចប់